

HO LUYỆN DÀ MẠNG

Dự án Công nhân KCN thời kỹ thuật số

CHỦ ĐỀ 11: Phòng tránh Tin giả trên mạng xã hội

HỖ TRỢ KỸ THUẬT ĐOÀN VIETNET-ICT HỖ TRỢ TÀI CHÍNH ĐOÀN Global Gateway EU AFD

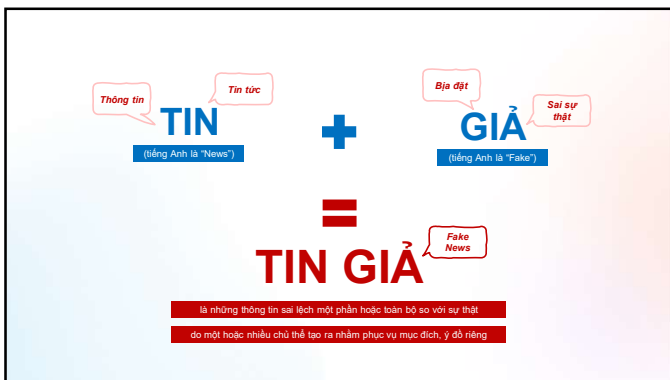
Bài 1

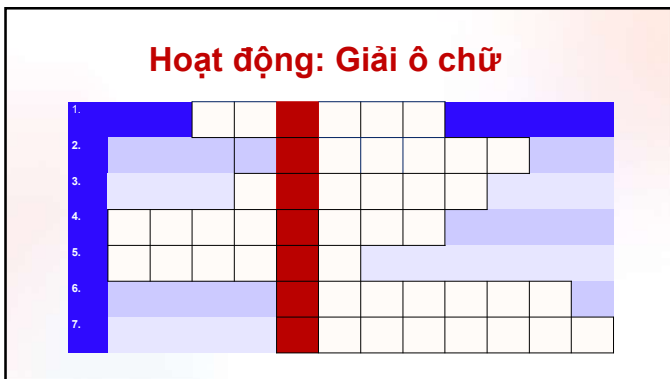
Tổng quan về tin giả trên mạng xã hội

NỘI DUNG CHÍNH

- 1 Tổng quan về tin giả (định nghĩa, tác hại)
- 2 Tại sao xác thực tin giả là nhiệm vụ của chúng ta?
- 3 Một số động cơ của tin giả

Hoạt động: Giải ô chữ

Hàng 1 (6 chữ cái, bắt đầu bằng chữ "S"): Hành động cần thực hiện khi muốn đối chiếu hai hoặc nhiều nguồn thông tin để kiểm tra tính chính xác của thông tin.

Hàng 2 (4 chữ cái, bắt đầu bằng chữ "A"): Mô tả một trạng thái không bị đe dọa, không gặp nguy hiểm, rủi ro hoặc tổn hại.

Hàng 3 (6 chữ cái, bắt đầu bằng chữ "T"): Thông tin về các sự kiện gần đây, xuất hiện trên báo chí, truyền hình hoặc trên Internet.

Hàng 4 (8 chữ cái, bắt đầu bằng chữ "P"): Tổng thể các quy tắc xử sự có tính bắt buộc chung, do Nhà nước đặt ra hoặc thừa nhận.

Hàng 5 (6 chữ cái, bắt đầu bằng chữ "D"): Thông tin dưới dạng ký hiệu, chữ viết, chữ số, hình ảnh, âm thanh hoặc dạng tương tự.

Hàng 6 (6 chữ cái, bắt đầu bằng chữ "C"): Hành vi sử dụng các công cụ chỉnh sửa như phần mềm đồ họa, video, âm thanh để thay đổi nội dung gốc nhằm mục đích khác nhau.

Hàng 7 (8 chữ cái, bắt đầu bằng chữ "H"): Việc đặt ra các câu hỏi để tìm kiếm bằng chứng, hoặc kết nối các dữ kiện thông tin để xác nhận một điều gì đó có nhiều khả năng là đúng hay không.

Đáp án

1.		S	O	S	A	N	H				
2.				A	N	T	O	Á	N		
3.			T	I	N	T	Ử	C			
4.	P	H	Á	P	L	U	Ậ	T			
5.											
6.											
7.				C	A	T	G	H	É	P	
				H	O	À	I	N	G	H	I

Tác hại của

TIN GIẢ TRÊN MẠNG XÃ HỘI?

Khả năng lan truyền với tốc độ nhanh chóng khiến tin giả có thể...

- ✔ Gây **hoang mang lo lắng diện rộng** trong cộng đồng người dùng rộng lớn, từ đó dẫn đến những niềm tin sai lệch và hành vi thiếu kiểm soát (có thể phải đối mặt với các vấn đề pháp lý và tài chính).
- ✔ Những người hoặc tổ chức bị nhầm lẫn có thể bị **tôn hại uy tín, danh dự**, hoặc gặp phải các **rắc rối pháp lý và kinh tế**.
- ✔ Gây **thiệt hại đến nền kinh tế, xã hội và các vấn đề vĩ mô**, ảnh hưởng đến sự ổn định và phát triển chung của xã hội.

THANH NIÊN
THỜI SỰ

Cà Mau: Phạt người đăng thông tin thất thiệt '12 con cá sấu khổng lồ chổng'

CHUYÊN VIÊN

Chia sẻ lại (Share) tin giả trên Facebook sẽ bị xử phạt vi phạm hành chính

DÂN TRÍ
THỜI SỰ

Tung tin giả "câu view" bất chấp giữa bão lũ: Có thể bị phạt tù 7 năm

ĐÀU TƯ

Tin giả như "bóng ma", có thể làm doanh nghiệp sụp đổ

Tin giả gây ra những hậu quả thật, khiến cổ phiếu mất giá, ngân hàng có thể đình trệ hợp đồng tín dụng hoặc đình hoãn mức tín dụng của doanh nghiệp.

Tại sao **xác thực tin giả là nhiệm vụ của chúng ta?**

Hoạt động: Nối các thông tin ở cột A với các thông tin ở cột B sao cho phù hợp

A	B
1. Một kênh truyền thông truyền thống, nơi tin tức được phát sóng qua sóng âm thanh và không có hình ảnh	a. Nhà báo, phóng viên
2. Ai là chủ thể chính chịu trách nhiệm truyền tải thông tin trên báo in?	b. Không có chủ thể kiểm chứng chính thức, trách nhiệm thuộc về cá nhân người dùng và cộng đồng.
3. Trên mạng xã hội, ai chịu trách nhiệm kiểm chứng thông tin trước khi nó đến với người dùng?	c. Đài phát thanh (radio)
4. Loại báo cập nhật thông tin qua Internet, kiểm chứng thông tin bởi các nhà báo và biên tập viên	d. Mạng xã hội
5. Kênh có nguy cơ lan truyền thông tin sai lệch cao nhất do thiếu kiểm chứng chính thức, tốc độ lan truyền nhanh và phụ thuộc vào ý thức cá nhân.	e. Báo điện tử

Hoạt động: Nối các thông tin ở cột A với các thông tin ở cột B sao cho phù hợp

A	B
1. Một kênh truyền thông truyền thống, nơi tin tức được phát sóng qua sóng âm thanh và không có hình ảnh	a. Nhà báo, phóng viên
2. Ai là chủ thể chính chịu trách nhiệm truyền tải thông tin trên báo in?	b. Không có chủ thể kiểm chứng chính thức, trách nhiệm thuộc về cá nhân người dùng và cộng đồng.
3. Trên mạng xã hội, ai chịu trách nhiệm kiểm chứng thông tin trước khi nó đến với người dùng?	c. Đài phát thanh (radio)
4. Loại báo cập nhật thông tin qua Internet, kiểm chứng thông tin bởi các nhà báo và biên tập viên	d. Mạng xã hội
5. Kênh có nguy cơ lan truyền thông tin sai lệch cao nhất do thiếu kiểm chứng chính thức, tốc độ lan truyền nhanh và phụ thuộc vào ý thức cá nhân.	e. Báo điện tử

Bạn cập nhật tin tức hàng ngày qua những kênh nào?

Khi chưa có Internet...

Khi có Internet...

Xác thực không còn chỉ là công việc của các nhà báo

- ✔ Mạng xã hội chỉ cung cấp nền tảng và không trực tiếp tạo ra nội dung như những kênh truyền thông truyền thống.
- ✔ Với Internet và mạng xã hội, mỗi người dùng đều có vai trò vừa là **người tiếp nhận**, vừa là **người lan truyền**, vừa là **người tạo ra thông tin**.
- ✔ Vai trò kiểm duyệt chính, dịch chuyển từ đơn vị truyền thông, nhà báo, biên tập viên...(trong những kênh truyền thông) **sang người dùng** (đối với mạng xã hội).

“Tin tức này xuất hiện
với **mục đích** gì?”

Tư duy phản biện giúp nhận
biết **những ý đồ xấu** - động cơ
của tin giả

Gây chú ý để
giải trí hoặc
muốn nổi tiếng

Hoài nghi nếu các nội
dung **bất ngờ, sốt dẻo,**
giật gân, dùng các vấn đề
và **xu hướng** đang nổi bật
vì rất có thể người đăng
chỉ tạo tin đề gây chú ý
hoặc muốn nổi tiếng.

Lợi dụng tình thế để trục lợi

Nghi ngờ nếu bài đăng có thông tin theo hướng **có lợi cho sản phẩm, dịch vụ, cá nhân hoặc tổ chức** nào đó vì rất có thể người đăng tạo thông tin bịa đặt, gây hoang mang và lợi dụng tình thế trục lợi.

Công kích làm tổn hại uy tín

Đặt nghi vấn nếu các bài đăng có thông tin theo hướng tiêu cực, phê phán, vì có thể bài đăng đang muốn làm **tổn hại đến uy tín** của cá nhân hoặc tổ chức nào đó.

Gây rối loạn xã hội với mục đích chính trị

Không bị kích động bởi các thông tin bôi nhọ, hạ bệ uy tín các lãnh đạo Đảng, Nhà nước. Các thông tin này nhằm **chống phá chế độ**, gia tăng mạnh vào thời điểm diễn ra các **sự kiện quan trọng của đất nước** như Đại hội Đảng, Hội nghị Trung ương, họp Quốc hội,...

Những bài đăng có **định dạng** và **ngôn từ bất thường** cũng cảnh báo tin giả

- VIẾT HOA
- Sử dụng dấu chấm than !!!
- In đậm
- Dùng nhiều màu sắc
- Lỗi chính tả
- Ngôn từ khoa trương, giật gân
- ...

HOẠT ĐỘNG

Các tình huống sau đây có nguy cơ của tin giả không? Tại sao?

TÌNH HUỐNG 1

Một người dùng đăng lên mạng xã hội rằng ăn cơm tại nhà hàng A bị ngộ độc, khuyến cáo mọi người không nên ăn tại đó.

TÌNH HUỐNG 2

Một bài đăng trên mạng xã hội thông tin rằng một cơn bão lớn đang tiến thẳng vào khu vực và khuyến cáo mọi người tích trữ lương thực.

TÌNH HUỐNG 3

Một bài đăng trong nhóm công nhân tại khu công nghiệp thông báo rằng ca làm chiều hôm nay sẽ tạm nghỉ đột xuất, yêu cầu tất cả công nhân không đến nhà máy.

Hoài nghi mỗi
thông tin bạn đọc!

Dự án Công nhân KCN thời kỳ thuật số

CHỦ ĐỀ 11: Phòng tránh Tin giả trên
mạng xã hội

